
Tekijä Jolanda Jokinen

Työn nimi Where do we go now but nowhere? Kuinka zineni syntyi?

Laitos Median laitos

Koulutusohjelma Graafisen suunnittelun koulutusohjelma

Vuosi 2018

Sivumäärä 40

Kieli Suomi

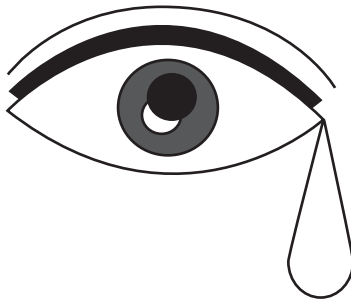
Tiivistelmä

Opinnäytetyöni koostuu kahdesta osasta: kuvitetusta zinestä sekä tutkielmaosuudesta. Produktiona toteutin vesiväreillä kuvitetun zinen, jonka toteutin kahta eri painotekniikkaa käyttäen. Tutkielmassani käsittelen itse produktiota, perehdyn zine-kulttuurin taustoihin ja kuvaan itse zinen tekemisen prosessia. Produktion päämääränä oli pyrkiä vahvistamaan omaa kuvitustyyliäni, oppia perustelemaan omia luovia päätöksiäni ja tuntea niiden taustat ja syyt, sekä perehtyä oman productioni kautta zine-kulttuuriin. Analysoin kahta minuun inspiroivaa kuvituszineä ja yritän pohtia niiden avulla minne oma zineni sijoittuu zinejen sekä kuvitusten maailmassa. Tutkimuskysymykseni vastaa kysymykseen: miksi suunnittelin kuvitetun zinen?

Avainsanat zine, kuvitus, graafinen suunnittelu

WHERE DO WE GO NOW BUT NOWHERE?

Kuinka zineni syntyi?

Jolanda Jokinen

*Taiteen kandidaatin opinnäytetyö
Graafsen suunnittelun koulutusohjelma
Median laitos
Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu
Aalto-yliopisto*

Kevät 2018

Sisällysluettelo

1. Johdanto 4

1.1 Taustat 5

1.2 Tavoitteet 6

2. Taustatyö 7

2.1 Zinet ja niiden tausta 7

2.2 Miksi suunnittelin zinen? 10

2.3 Kuvitustyyli 12

2.4 Analyysi kahdesta zinestä 13

3. Produktio 18

3.1 Tarina 18

3.2 Kuvitus 21

3.3 Typografia 24

3.4 Sidosasu ja painon valinta 25

3.5 Valmis zine 30

4. Loppupohdintaa 34

Lähteet

1 Johdanto

Opinnäytetyöni koostuu kahdesta osasta: kuvitetusta zineistä sekä tutkielmaosuudesta, jossa käsittelem itse produktiota, sen taustaa ja tekoprosessia. Lopuksi esittelen valmiin zinen. Tutkimuskysymykseni vastaa kysymykseen: miksi suunnittelin kuvitetun zinen?

Produktioni on vesiväreillä kuvitettu, 28 sivua pitkä tarina, joka pohjautuu **Nick Caven** kappaleeseen *Where do we go now but nowhere*. Tein zinestäni kaksi erilaista versiota, jotka eroavat toisistaan sekä sidosasultaan että painotekniikaltaan. Toinen on toteutukseltaan haitariksi taiteltu ja risopainolla tulostettu zine, kun taas toinen on vihkoksi nidottu ja lasertulostimella tulostettu zine.

Tutkielman toisessa luvussa kartoitan zine-kulttuuria ja sen taustoja. Keskityn käsittelemään erityisesti kuvituspoikaisten zinejen luonnetta ja niiden ominaispiirteitä. Pohdin myös, miksi päädyin tekemään zinen ja minne oma työni sijoittuu zinejen maailmassa. Esittelen ja analysoin minuun vaikuttaneita kuvituspainotteisia zinejä, jotka inspiroivat minua tekemään oman zinen. Kerron myös, miksi valitsin zinen tarinaksi juuri Nick Caven kappaleen.

Kolmannessa luvussa esittelen perusteellisesti opinnäytetyöni produktio-osuuden eli zinen nimeltä *Where do we go now but nowhere*. Avaan luvussa tarkemmin zinen suunnittelun vaiheet ja samalla kuvaan ja perustelen millaisia valintoja itse tein.

Neljännessä luvussa arvioin työni onnistumista ja käyn läpi tavoitteet. Lopussa pohdin oman zineni tulevaisuutta ja analysoin suunnittelua ja lopputulosta.

I.I TAUSTA

Olen jo pikkutyöstä asti ollut intohimoinen piirtäjä ja minulla on ollut tarve luoda tarinoita kuvillani. Opintojeni aikana olen saanut varmuuden siitä, että kuvitus on minulle selkeästi mieluisin ja luontevin tapa ilmaista itseäni.

Suoritin syksyllä 2017 kuvituksen sivuaineen, jossa sukelsimme syvälle kuvitusten maailmaan. Tämän puolen vuoden aikana opin, mihin kaikkeen kuvitusta voi visuaalisen viestinnän muotoilussa käyttää ja millä erilaisilla keinoilla se voi viestiä maailmasta ja tekijänsä persoonasta.

Tästä inspiroituneena ryhdyin tarkastelemaan lempikuvittajieni töitä tarkemmin ja huomasin, että suurin osa heistä oli tehnyt omia kuvitettuja zinejä. Aloin etsimään kirjallisuutta aiheesta ja löysin **Teal Triggsin** *Fanzines* -kirjan (2010, 13), jonka mukaan zinejen tekijät ja tuottajat haluavat luoda kulttuuria sen sijaan, että kuluttaisivat sitä itse. Tähän lauseeseen kiteytyy oma paloni graafiseen suunnitteluun, kuvittamiseen ja haluan olla osana kulttuuria oman tekemiseni ja luovuuteni kautta. Niinpä ajatus omasta zinestä vahvistui.

Vietin monta tuntia internetissä etsien mielenkiintoisia zinejä sekä kävin Helsingissä **Kosminen** -nimisessä taidegalleriatilassa, joka toimii samalla sekä kirjakauppana että kirjastona. En kuitenkaan löytänyt sieltä mieluisia zinejä oman projektini analyysiosiota varten, sillä liikkeen valikoima oli todella pieni. Seuraavaksi siirryin selailemaan nettikauppoja, joissa minuun iski valinnan vaikeus. Zinejä löytyi loputtomasti ympäri maailmaa.

Lopulta kuukauden etsinnän jälkeen tilasin netistä neljä minua inspiroivaa kuvituszineä. Valitsin lopputyöhöni niistä vain kaksi, joista kerron lisää tutkielman toisessa luvussa.

1.3 TAVOITTEET

Asetin opinnäytetyölleni monta tavoitetta. Ensinnäkin halusin valita opinnäytetyöhöni aiheen, josta en tiennyt paljoakaan entuudestaan. Halusin nähdä tämän opinnäytetyön mahdollisuutena oppia uutta ja syventyä johonkin minua kiinnostavaan aiheeseen tarkemmin.

Toiseksi, halusin kiinnittää huomiota omaan työskentelyprosessiini. Etenen luovissa projekteissa intuitiolla ja valitsen usein sen ensimmäisen vaihtoehdon miettimättä sen enempää syitä ja perusteluja päätökselleni. Tavoitteeni oli oppia perustelemaan omat päätökseni ja kiinnittää sitä kautta huomiota myös luovien valintojen tekoon ja itse työskentelyprosessiin.

Kolmas tavoitteeni oli kehittyä kuvittajana ja vahvistaa omaa persoonallista kuvitustyyliäni. Pyrin kuvituksillani siihen, että lukija syventyisi niiden kautta tarinaan uudella tavalla ja löytäisi niistä uutta näkökulmaa ja tunnetta. Zinen taiton tavoitteena oli saada kuvat sekä teksti sidottua luontevasti yhteen eheäksi kokonaisuudeksi.

Tavoitteiden saavuttamista pohdin neljännessä luvussa.

2 Taustatyö

Tässä luvussa määritän termin zine, sekä kartoitan zine-kulttuurin historiaa ja sen ominaispiirteitä. Valitsin myös kolme itseäni inspiroivaa zineä lähempään tarkasteluun ja analyysiin. Pohdin näiden taustatietojen avulla, minne oma työni sijoittuu zinejen maailmassa, ja kerron, mikä sai minut suunnittelemaan oman zinen. Käytän lähteinä kirjallisuutta sekä internetiä.

2.1 ZINET JA NIIDEN TAUSTA

Zine muodostuu alun perin sanasta *Fanzine*, joka taas muodostuu sanoista *fan* (fani) ja *magazine* (aikakauslehti). Niillä tarkoitetaan yleisesti epäkaupallista tai -julkaisutua pienlehteä, jonka tekijät toimivat itse julkaisijoina ja levittäjinä. Zineille ominaista on niiden tekijän tai tekijöiden tarve esittää oma visionsa rohkeasti ja olla sitä kautta vastavoima valtavirtaa edustavalle tuotannolle. (Triggs 2010, 7)

Tyypillistä on, etteivät zinejen tekijät kiinnitä niinkään huomiota tekijänoikeuksiin, oikeinkirjoitukseen, välimerkkeihin, yleisiin taiton periaatteisiin eivät typografiaan. Tärkeintä on ottaa kantaa ja saada oma äänensä kuuluviin. Nykyään zinejen valtavirtaan nousu on vaikuttanut siihen, ettei niiden luonne ole enää niin yksiselitteinen. (Triggs 2010, 7)

Fanzine-kulttuuri sai lähtönsä 1940 -luvulla Amerikassa science fiction -fanien harrastelijalehdistä. Pikku hiljaa niiden suosio levisi ja kasvoi räjähdysmäisesti 1970-luvulla kopiokoneiden yleistymisen sekä punk -kulttuurin syntymisen johdosta. Tämä sai aikaan sen, että sana *fanzine* korvattiin

osittain sanalla zine. Uusi termi pyrki laajentamaan sanan määritelmää sisältäen siihen monet muut erilaiset harrastelija-julkaisut, eikä vain erityisesti fanin ihailun kohteesta tehdyt pienlehdet. (Sabin & Triggs 2000, 12)

Ennen zinet olivat tiettyjen lajien harrastelijoiden kanava kertoa ja jakaa omaa mielenkiinnonkohdettaan muille siitä kiinnostuneille ja samalla verkostoitua sen piirin sisällä. Tämä asia muuttui 1970-luvulla, kun punk-kulttuuri kiinnostui zineistä ja löysi niiden potentiaalin ja mahdollisuudet. Pikkuhiljaa niiden suosio levisi punk-musiikin kuuntelijoiden ja harrastelijoiden keskuuteen. (Sabin & Triggs 2000)

Ensimmäisiä punk-zinejä yhdisti vahvasti niiden estetiikka, jonka muodosti sen ajan leikkaa-liimaa -tekniikka, kopiokoneella tehdyt kuvakollaasit ja käsin kirjoitettu rähjäinen typografia, joka oli halpa ja helppo toteuttaa itse. Sen aikakauden zinejen estetiikka kuvaa hyvin punk-musiikin periaatteita ja anarkistista asennetta. (Sabin & Triggs 7,9)

1980-luvulla punk-vaikutteiden vierelle nousi poliittisten mielipiteiden ilmaisu, joka vei zinejen graafisen muotokielen astetta aggressiivisempaan suuntaan. Zine-kulttuuri käyti hyväkseen mahdollisuutta mennä sinne, minne valtavirralla ei ollut mitään asiaa. Tämä uusi aalto toi zine-kulttuuriin seksin, huumeet, väkivallan ja äärimmäisten mielipiteiden ilmaisen. (Sabin & Triggs 2000, 7,9)

Zineillä kritisoitiin kulutusyhteiskuntaa ja kapitalismia hyvin henkilökohtaisista näkökulmista. Niiden avulla yritettiin saavuttaa siltaa oman poliittisen aseman ja valtavirta politiikan välille, joka synnytti kulttuuriin myös uuden termin *perzines*. Sillä viitataan zineihin, joiden tekijät dokumentoivat omaa elämäänsä henkilökohtaisen kerronnan ja graafisen ilmeen kautta. Tämä zinen muoto mahdollisti tekijöiden vapaan kokeilun kirjoittamisen ja suunnittelun näkökulmasta ja kuvastaa juuri tiettyä ajankohtaa tai tilannetta tekijän elämässä. Tämä ilmiö nosti zinet ja DIY (do it yourself) -teke-

misen valtavirtaan. (Triggs 2010, 12, 88, 91)

Itse tekemisen valtakausi nosti 1990-luvulla zine-kulttuuriin myös naisten riot grrrl -liikkeen, joka kritisoi miesvaltaista musiikkialaa erityisesti punk-genressä. Riot-liikkeen zinet loivat kokonaan uuden graafisen kielen, missä yhdistettiin punkista tuttua leikkaa-liimaa estetiikkaa itse piirrettyihin sarjakuviin ja kuvituksiin. Yleisimmät aiheet olivat seksuaalisuus, lesbous, masturbaatio, vahvat naishahmot ja tasavertaisuus. (Triggs 2010, 130,133)

Riot grrrl -liikkeen feministit harrastelivat myös muita käsillä tekemisen muotoja kuten neulomista, kutomista, ompelamista ja ristipistotöitä. Näitä käsistöitä harrastivat historiassa usein vain naiset ja se vaikutti siihen, miksi uuden aallon feminismi liikkeessä käsityötaito yhdistettiin naisten sortamiseen. Pian siitä tuli feminismin symboli ja poliittinen kannanotto. (Triggs 2010, 205)

Riot grrrl -liikkeen ja käsityökulttuurin yhteys synnytti myös uuden termin ”graftism” joka muodostuu sanoista craft ja activism. Riot grrl -liikettä pidetään tärkeänä linkkinä zine-kulttuurin ja käsityökulttuurin välillä. Tämänkin takia riot grrrl -liike vaikuttaa edelleen suuresti omalla esimerkillään innoittajana ja tienraivaajana nykypäivän feministi-zinejen kentällä. (Triggs 2010, 130,133)

Vaikka zinejä oli jo 1970-luvun lopulla julkaistu internetissä, 2000-luvun vaihteessa ne levisivät valtavirtaan ja niitä alettiin kutsua sanalla e-zine. Tietokone ja sen tekniikka toi mukanaan paljon mahdollisuuksia.

Zinejen kautta oli mahdollista olla vuorovaikutuksessa yhteisön kanssa eikä sisällön tarvinnut enää olla niin jäykkää koska se pystyi muuttumaan koko ajan. Tietokoneella luotu tekniikka loi aivan uuden graafisen kielen uusine fontteineen, muotoineen ja kuvineen. (Triggs 2010, 171,173)

Zinejen historia pitää sisällään monia eri vaiheita, joihin ovat vaikuttaneet kullekin aikakaudelle tyypilliset tapah-

tumat, trendit, maailmantila, politiikka, musiikki ja yleiset asenteet. Scifi-harrastelijoiden zine-kulttuurista on kuljettu pitkä matka siihen, millaisessa asemassa zinet ovat nykypäivänä. Vaikka zinejen teemat, materiaalit, graafinen ilme ja erilaiset tekniikat ovat muuttuneet vuosien saatossa, yksi asia on pysynyt mukana alusta alkaen, nimittäin tekijöiden intohimo ja tarve itse tekemiseen ja oman kiinnostuksen kohteen ja sananvapauden ilmaisuun.

2.2 MIKSI SUUNNITTELIN ZINEN?

Tiesin heti alussa, että haluan tehdä opinnäytetyössäni produktion jossa kuvitukset ovat pääosissa. Pohdin pitkään mikä voisi olla sopiva aihe ja tekniikka produktiolleni. Halusin, että työssä yhdistyisi mahdollisimman monta erilaista visuaalisen viestinnän suunnittelun työkalua, jotka yhdessä kuvituksien kanssa muodostaisivat eheän kokonaisuuden. Omaa aihetta miettiessäni inspiroiduin **Michael Rockin** (2009) esseestä *Fuck Content*, jossa pohditaan sisällön ja muodon suhdetta graafisessa suunnittelussa.

Rock (2009) esittelee ajatuksen, jossa suunnittelija toimii luovan välittäjän roolissa muodon ja sisällön välillä. Suunnittelijan ei kuulu hallita sisällön tarinankerrontaa, vaan osata välineet joilla tarinankerrontaa muovataan oikeaan muotoonsa. Nämä välineet ovat typografia, viivat, muodot, värit, kontrastit, skaalat, ja paksuudet. Sisältö ja muoto ovat sidoksissa toisiinsa: ilman hyvää sisältöä ei voi tulla hyvää designia ja päinvastoin. Designia ei mitata sen sisällöllä vaan sillä, millaisen muodon suunnittelija antaa sisällölle.

Michael Rockin (2009) esseen näkökulma auttoi minua rajaamaan pois sellaiset produktion aiheet, joissa joutuisin tuottamaan sisällön kokonaan itse alusta asti. En myöskään

KUVA 1 Inspiroiva Sad Girls -zine, kuvittanut Yelena Bryksenkova

halunnut tehdä asiakaslähtöistä projektia, sillä asiakkaalla on aina lopullinen päätösvalta sisällöstä ja sen visuaalisuudesta. Halusin keskittyä projektissani nimenomaan päätöksien tekemiseen ja visuaalisen sisällön tuottamiseen omin ehdoin.

Pohdin aluksi lastenkirjan tekemistä, mutta ensinnäkin se olisi ollut itselleni aikatauluun nähden liian laaja projekti. Toiseksi, minun olisi pitänyt löytää pienessä ajassa jonkun toisen kirjoittama kiinnostava tarina, jonka ympärille olisin suunnitellut kirjan kuvitukset. Törmäsin sattumalla internetissä kivannäköiseen kuvitukseen, jonka huomasin olevan aukeama **Sad Girls**-nimisestä zineistä (KUVA 1). Tämän kuvan nähdessäni tajusin, että myös zine täyttäisi kaikki kriteerini hyvästä opinnäytetyöprojektista.

Michael Rockin (2009) lähestymistapaa voi soveltaa myös zinejen tekemisessä. Zinet muodostuvat kuvien, tekstin ja itse graafisen objektin yhteiselosta, ei yksin sen visuaalisuudesta. Yhdessä nämä elementit kommunikoivat lukijalle tekijän ideoita, teemoja, asenteita, mielipiteitä ja uskoja. (Triggs

2010, 13) Halusin suunnitella oman zineni käyttäen hyödyksi monia luovan kertomisen ja suunnittelun välineitä kuten kuvitusta, taittoa ja sidontaa. Zinessä yhdistyy graafinen suunnittelu sekä intohimoni kuvittaminen.

Triggs (2010, 13) luonnehtii, kuinka zinejen kautta tekijät pystyvät vapaammin luomaan juuri sitä, mitä haluavat miettimättä tavanomaisia suunnittelun ja designin sääntöjä ja estetiikkaa. Usein graafiset suunnittelijat testaavat uusia ideoita suunnittelemalla zinejä ja sitä kautta saavat toteuttaa itseään vapaasti ja saada palautetta omasta ilmaisustaan.

Tekemällä zinen saisin työstää ja kehittää omaa ilmaisua-
ni ja tyyliäni vapaasti niin, ettei minun tarvitse miettiä ko-
koajan, mitä saan tai mitä en saa tehdä. Päätin myös, etten
kirjoita zinen tekstiä itse vaan ratkaisin sisällön ongelman
valitsemalla kappaleen sanat rajaamaan kuvitusprosessiani.

Tavoitteeni ei ollut ottaa kantaa mihinkään tiettyyn itsel-
leni tärkeään asiaan, vaan lähinnä olla osana zine-kulttuu-
ria ja saada toteuttaa itseäni zinen kautta. Haluaisin tulevai-
suudessa toimia ammattikuvittajana ja sen takia uskon, että
oman zinen tekeminen auttaisi minua saamaan kokemusta
kuvittamisesta sekä suunnittelusta ja yhdistäisi oman projek-
tini historian taidezineihin.

2.3 KUVITUSTYYLI

Kielitoimiston sanakirjan määritelmän mukaan sana *tyy-
li* tarkoittaa taiteilijan, esittäjän, tietyn ajan tai koulukunnan
omaleimaista ilmaisu- tai esitystapaa (internetlähde: Tyy-
li, Kielitoimiston sanakirja 2017). Wikipedian määritelmän
mukaan sana tyyli juontuu alun perin kirjoitus- tai piirus-
tustikkua tarkoittavasta sanasta stylus. Roomalaisessa reto-
riikassa sekä vielä keskiajalla sanalla viitattiin yleisesti jonkin

aiheen esitystapaan johon sisältyi myös käytös- ja elämäntavat. (internetlähde: Tyyli, Wikipedia)

1500-luvulla Italiassa käsitettä alettiin soveltaa kuvataiteisiin, jossa tyylillä viitattiin taiteilijan persoonalliseen tekotaapaan. Tyylin muodostaa piirustuksessa välineen käsittelytapa ja se, kuinka viivat, muodot ja värit ollaan muodostettu. (internetlähde: Tyyli, Wikipedia)

Kun puhun kuvitustyylistä, tarkoitan tekijän oman persoonallisen kädenjäljen ilmaisua ja valitun välineen käsittelytapaa. Yhdessä nämä tekijät muodostavat kuvitustyylin, josta puhun omassa opinnäytetyössäni.

2.4 ANALYYSI

Halusin opinnäytetyössäni keskittyä tarkastelemaan ja analysoimaan tarkemmin myös muiden kuvittajien zinejä. Valitsin nimenomaan kuvituspainotteisia zinejä, sillä halusin keskittyä esittelemään opinnäytetyössäni zinejä kuvituksien näkökulmasta. Analysoin zinejen kuvituksia, tarinaa ja teemaa, ja sitä kuinka ne ollaan sidottu yhteen kokonaisuudeksi.

Tilasin Etsy-verkkokaupasta neljä zineä, joista valitsin analysoitavaksi vain kaksi. Olisin alun perin halunnut analysoida kolme zineä, mutta vain kaksi saapui postissa ajoissa. Pidän paljon käsin piirretyistä ja maalatuista kuvituksista, joista voi aistia tekijän persoonallisuuden ja nähdä uniikin kädenjäljen. Siksi nämä zinet kiinnittivät huomioni verkkokaupan valtavasta valikoimasta. Halusin tarkastella mahdollisimman erilaisia kuvituszinejä, joten valitsin nämä kaksi analysoitavaksi niiden erilaisten sidosasujen sekä painojen perusteella.

Luka Va – Monsters Unseen 2017

Luka Van *Monsters Unseen* -zine esittelee 12 erilaista monsteria. Zinen on kuvittanut ja ideoinut australialainen kuvittaja Luka Va, mutta tarinan on kirjoittanut Sandra & Rosetta. Zine on 28 sivua ja se on A5 eli 148x210 mm kokoinen. Zine on tulostettu Riso-koneella pelkällä sinisellä musteella ja se on nidottu keskeltä kiinni vihkositoksella. Zine on tulostettu 140g/m² mattapaperille ja kanteen on valittu hieman paksumpi paperi.

Zine muistuttaa asetelmansa sekä aiheensa puolesta lastenkirjaa. Jokainen sivu noudattaa samaa kaavaa, jossa toisella sivulla on kuva ja toisella sivulla teksti. Zine on eräänlainen opas, jonka avulla lukija voi tunnistaa erilaiset monsterit ja niiden uudet modernit luonteenpiirteet. Vaikka aihe käsittelee yleisesti tunnettuja monstereita, rivien välistä voi löytää uutta näkökulmaa ja tulkinnanvaraa. Kaikki kaksitoista monsteria perustuvat enemmän tai vähemmän jo olemassa oleviin hirviöihin.

Otan esimerkiksi Godzillan, joka on alun perin Japanilaisen elokuvastudio Tohon vuonna 1954 kehittämä kuvitteellinen hirmulisko hahmo. Godzilla kuvataan suureksi, tuhoisaksi ja esihistorialliseksi hirviöksi, joka on saanut voimansa ydinsäteilyltä. (internetlähde: Godzilla wikipedia) Monsters Unseen -zinessä esitelty Godzilla on kyllästynyt olemaan elokuvatähti ja siten hiippailee asunnostaan ostamaan soijamaitoa teehensä vältellen paparazzeja. Zine oikaisee kaikkien monsterien luonteet ja ominaispiirteet uudelleen.

Monsterit on kuvattu vahvasti nykypäivän maailmaan, jossa he suunnittelevat kenkiä ja tekevät stuntteja James Bond-elokuviin. Jokainen monsteri on väärinymmärretty. Zinen uusi tulkinta monstereista oikaisee vanhat kertomukset, tarinat ja sadut, joissa monsterit kuvataan pelottavina ja pahoina.

Zinen esittelemä näkökulma monsterien todellisesta luonteesta toimii vertauskuvana ihmisten tarpeeseen loke-roida ja luoda ennakkoluuloja. Mielestäni zinessä käsitellään hienosti väärinymmärryksen teemaa lapsenomaisten monsterikuvitusten ja tarinan kautta.

Alkuperäiset kuvitukset ovat tekniikaltaan vesivärimaalauksia. Zine on tulostettu vain yhtä tulostusväriä käyttämällä, joten kuvitusten aluperäistä värimaailmaa on mahdoton arvioida. Kerrostettua ja herkkää maalaustyyliä ollaan korostettu rajaamalla tummemmalla ja ohuella viivalla pieniä yksityiskohtia kuvituksista.

Riso tulostimen painojälki yhdessä kirkkaan sinisen musteen kanssa lisää kuvitusten monsterien samankaltaisuutta ja muodostaa kuvituksista yhtenäisen kokonaisuuden. Tarina ja kuvitukset toimivat mainiosti yhdessä ja sopivat aiheensa puolesta kaikenikäisille lukijoille.

KUVA 2 Oma lempimonsterini on Chupacabra, joka tilailee noutoruokaa suoraan ovelle ja katsoo urheilua Netflixistä.

New Yorkista kotoisin olevan kuvittajan **Kim Saltin** (*UN*) *LOST*-zine kertoo tarinan työstä, joka on mahdollisesti hukannut jotain mitä ei muista itsekkään. Hänen matkansa kulkee läpi maagisen ja absurdin maailman, joka on täynnä auttavia mutta jääräpäisiä tuntemattomia ihmisiä. Lopulta tyttö päätyy saarelle, jonne kaikki maailman unohdetut asiat ovat päättyneet.

Zine on 105x130mm kokoinen, joka on taiteltu yhdestä isommasta paperiarkista kahdeksan sivuiseksi zineksi. Sidosasu on toimiva, sillä sen pystyy kokoamaan helposti taittelemalla ja se tulostuu vain yhdelle pinnalle. Kuvitukset ovat kokonaan mustavalkoisia ja ne on tulostettu laser-tulostimella. Paperista ei ole tarkkaa tietoa, mutta se on päällystettyä ja melko ohutta noin 100gr/m².

Zine muistuttaa tyyliltään sarjakuvaa, sillä teksti on jaettu moneen eri kohtaan kuvitusten sekaan. Henkilöiden puhe-tekstit ja ajatukset kulkevat hahmojen vierellä tekstinä, muttei samalla tavalla puhekuplissa sarjakuvien tapaan. Tekstit on kirjoitettu käsin. Kuvitukset ovat selvästi pääasiassa ja tekstipätkät vain tukevat kuvien kautta etenevää tarinaa. Kuvitukset ollaan tehty digitaalisesti tietokoneella ja niissä ollaan käytetty ainoastaan mustaa ja yhden sävyistä harmaata.

Päähenkilö tyttö seikkailee unenomaisesti kuvitetussa maailmassa, jossa ihmiset, eläimet ja rakennukset ovat kollaasimaisesti sijoiteltu leijumaan ympäristöönsä. Ensimmäisillä sivuilla tyttö hortoilee paikasta toiseen yrittäen miettiä unohtamaansa asiaa, kunnes turhautuu ympärillä olevien hahmojen luomaan paineeseen ja toteaa ”I can’t trust other people to do my searching”. Etsinnän lopussa hän epäilee, että on kuvitellut kaiken eikä mitään oikeasti ole kadonnutkaan. Tarinassa ei ehkä ole syvällisempää tulkintaa tai vertauskuvaa, mutta oma tulkintani on, että tytön seikkailu

abstraktissa maailmassa kuvaa idean saamista ja sitä, kuinka nopeasti se voi kadota mielestä.

Tarinasta ja kuvituksista minulle tulee vahvasti mieleen unimaailmat, joissa asiat usein leijuvat ja tapahtumista hy-pitään toiseen nopeasti ilman kronologista järjestystä. Usein herätessäsi muistat näkemäsi unen, mutta sitten se katoaa yhä kauemmas ja kauemmas, kunnes et enää muutaman sekunnin päästä muista untasi. Nämä ilmiöt ja tunnelmat tukevat tulkintaani zinen kuvituksista ja tarinasta.

KUVA 3 Zine on pieni, mutta siitä löytyy syvälinen tarina ja kauniit runsaat kuvitukset. Taitoksi ollaan valittu yksinkertainen taittelu, joka tukee myös hillittyä kolmen värin värimaailmaa.

3 Produktio

*Tässä luvussa esittelen produktioni, taidezinen *Where do we go now but nowhere?* Tein kaksi erilaista versiota zinestä, jotka eroavat toisistaan sisällöltään, painotekniikaltaan ja sidosasul-taan. Avaan ja perustelen yksityiskohtaisesti projektini vaiheet ja tekoprosessin.*

3.1 TARINA

Tein työskentelyni alussa päätöksen, etten aio kirjoittaa zinen tarinaa itse. Minulla oli aluksi idea kerätä materiaalia haastattelujen kautta ja tehdä niiden pohjalta tekstiosuus, mutta tämä menetelmä olisi vienyt liikaa aikaa. Pohdin myös vaihtoehtoa, että zine koostuisi kokonaisuudessaan pelkistä kuvituksista. Halusin kuitenkin sisällyttää projektiini tekstiä, jotta saisin työskennellä tekstielementin kanssa taittoa teh-dessäni.

Lisäksi teksti rajaisi kuvamaailman aiheita ja pakottaisi minut miettimään tarkemmin tekstin ja kuvituksien suhdetta.

Päätökseni taustalla oli myös graafisen suunnittelun näkökulma, jossa suunnittelija muovaa ennalta määrättyä sisältöä antaen sille visuaalisen muodon. Halusin harjoitella oman projektini suunnittelua niin, että sisältö on minusta riippumaton.

Kuuntelin koulumatkalla **Nick Caven** biisin *Where do we go now but nowhere* ja minulle avautui sitä kuunnellessani vahva visuaalinen maailma. Näin jo mielessäni päähenkilöt, värimaailman ja tunnelman. Niinpä päätin käyttää kappaleen

sanoja zineni taustalla.

Otin yhteyttä Mute-nimiseen levy-yhtiöön, joka omistaa kyseisen kappaleen tekijänoikeudet ja kysyin lupaa käyttää laulun sanoja omassa zinessäni. Minulle vastasi takaisin levy-yhtiön lisenssi-manageri **Simon Ballard**, jonka mukaan käyttötarkoituksiini sopiva ”*kohtuullinen käyttö*” (fair usage policy) sallisi minun käyttää kappaletta vain omiin tarkoituksiini. Tällä tarkoitetaan sitä, etten saisi myydä zineä eteenpäin tai tuottaa niitä enempää, kuin omiin tarkoituksiini.

Päädyn tekemään kaksi taittoa zinestä, joista toisessa on mukana kappaleen sanat ja toisesta jätin ne pois. Tämä tekstitön versio on tulevaisuudessa sitä varten, jos päätän myydä zineäni eteenpäin.

Inspiroidun musiikista, sen sanoituksista, melodioista ja tunnelmasta. Hyvin tehdyssä laulussa kaikki elementit tukevat toisiaan ja saavat minussa aikaan halun olla osa musiikkia. Laulun melodia ja laahaava rytmi johdatteli minut alakuloiseen mutta samalla kiehtovaan maailmaan, joka sai minut tulkitsemaan sitä visuaalisesti omassa mielessäni.

Artikkelin *Songs in the key of life: what makes music emotional?*- mukaan (internetlähde: Muir 2010) duurisävellajissa kirjoitetut laulut peilaavat innostunutta ja positiivista puhetta, kun taas mollisävelet yhdensuuntaista ja vaimeaa puhetta. Tämä osoittaa sen, kuinka visuaalinen maailma mielessäni vahvistui sitä mukaan, kun kuuntelin laulun sanoja eteenpäin.

Nick Caven itse kirjoittama ja säveltämä laulu on surullisen kaunis kertomus epätoivoisessa tilanteessa olevasta pariskunnasta, joidenka lapsi on syystä tai toisesta menehtynyt. Laulun kertojana on mies, joka kertoo tarinaa omasta näkökulmastaan. Hänen rakastettunsa on toivoton ja hukassa lapsen menetyksen vuoksi eikä kertoja tunnu saavan häneen minkäänlaista yhteyttä, mikä heidän välillään on joskus ollut.

Laulussa hypitään menneisyyden ja nykyisyyden välillä. Siinä kuvataan todellisuutta riipaisevin vertauskuvin ja samalla palataan muistelemaan aikaa, jolloin perhe oli onnellinen. Kappaleen kantavana teemana on oman lapsen menetytys, ja tarinassa keskitytään pariskunnan suhteeseen, joka on matkalla kohti tuhoa. Loppu jää avoimeksi, eikä kertoja tiedä itsekkään, toipuuko suhde ikinä.

Koko luovan prosessini ja zineni punainen lanka perustuu nimenomaan valitsemaani kappaleeseen ja sen tarinaan. Aluksi lähestyin kappaletta sen sanojen kautta, ja aloin miettimään kuvituksia tehdessäni laulun vertauskuvia ja sanomaa rivien välissä. Mietin myös, voinko tulkita kappaleen sanoituksia samalla tapaa kuin esimerkiksi runoja.

Muistelin **Bob Dylania** ja sitä, kuinka hän voitti kirjallisuuden Nobel-palkinnon vuonna 2016 omilla sanoituksillaan. Bob Dylan toteaa Nobel esityksessään laulujen eroavan kirjallisuudesta, koska niitä on tarkoitus laulaa eikä lukea. Hän myös totesi, että hänen laulunsa ovat kirjoitettu kuunneltaviksi, ei luettaviksi. (internetlähde: Dylan 2016)

Myös **Michael Lingren** (2017) pohtii *The Washington Post* -artikkelissaan, voiko pop-laulun sanoitukset olla runoutta. Päätelmä on, ettei pelkkiä laulun sanoja yksin, kontekstista irrotettuna, voida laskea runoiksi. Laulun sanat tarvitsevat tueksi myös niitä varten kirjoitetun melodian, laulajan ja esiityksen. Niinpä muutin lähestymistapaani ja keskityin tulkitsemaan ja kuuntelemaan laulua kokonaisuutena sen sijaan, että olisin antanut pelkälle tekstille enemmän vaikutusvaltaa omaan luovaan prosessiini.

Kappaleen rytmi on hidas ja sen rakenne on yksinkertainen. Kappaleessa on 10 säkeistöä, joidenka välissä on kertosäe joka toistaa aina samaa lausetta ”wake up my love, my lover wake up”. Laulajan ääni on matala ja vähäeleinen, josta huokuu tapahtumien tuska ja omakohtainen kokemus. Melodia selvästi tukee solistia, joka kertoo tarinaa. Kappaleen

puolivälissä melodiaan tulee mukaan viulu, joka lisää surumielisyyttä ja epätoivoa entisestään.

Tämä kappale herättää minussa vahvoja tunteita ja saa minut inspiroituneeksi sen visuaalisesta maailmasta. Tämä oli syy, miksi valitsin tämän kappaleen osaksi projektiani. En kuitenkaan pysty samaistumaan tarinaan tai siihen epätoivoon ja suruun, jonka vankina kappaleen päähenkilöt ovat. Ehkä juuri sen takia pystynkin 'ulkopuolisena' inspiroitumaan noin surullisesta laulusta ja kuvittaminen tuntui helpolta alusta asti.

3.2 KUVITUS

Oma työtapani ja prosessini lähtee aina liikkeelle kuvan ideasta. Minulla on oltava selkeä visio siitä, miltä kuvitus tulee näyttämään valmiina. Ideointivaiheessa minulle on helpommalla käyttää mahdollisimman montaa aistia apunani luomaan visuaalista maailmaa. Aistit ja niiden kautta saadut tuntemukset auttavat minua tekemään luovia ratkaisuja ja saamaan tärkeät huomiot ja yksityiskohdat siirrettyä myös itse suunnitteluun tai tässä tapauksessa kuvituksiini. Siksi oli opettavaa valita sisällöksi laulu, joka ei muodostu pelkistä sanoituksista vaan myös sävellyksestä ja esityksestä.

Kuunneltuani kappaletta useampaan kertaan, sain jo selkeän idean visuaalisuudesta ja maailmasta. Ideoin mielessäni hahmot, kuvan tunnelman, asetelmat ja mahdollisesti värimaailmaa, joka tosin saattaisi muuttua työskentelyvaiheessa. Joudun todella harvoin luonnostelemaan ideoitani paperille. Usein niin tapahtuu vain tilanteissa, joissa mieleeni tulee samalla hetkellä monta ideaa, jotka joudun siirtämään paperille nopeasti ennen kuin ne unohtuvat mielestäni.

Tämän projektin kuvitusten kanssa kävi samoin. Visioin

kuva-aiheet mielessäni musiikkia kuunnellessani ja rupesin maalaamaan niitä kuva kerrallaan. Minulle ei taaskaan jäänyt yhtäkään luonnosta dokumentoitavaksi.

Olisin halunnut toteuttaa zinen alun perin A5 kokoisena, eli A4-arkki puoliksi taitettuna kustannustehokkaasti ja helposti. Tämä olisi onnistunut, mikäli olisin valinnut digitaalisen kuvitustekniikan. Tiesin kuitenkin jo projektini alusta, että haluan kuvittaa zinen käsin akvarelleillä maalaamalla. Päätökseeni vaikutti myös zine-kulttuuri ja sen historia, jossa kaikki lähti liikkeelle itse käsillä tekemisestä.

Kuvitin alkuperäiset kuvat 120x180 mm kokoon, sillä akvarellilehtiöni mittojen näkökulmasta se oli tehokkainta paperin pinta-alan kannalta. Tämä mahdollisti sen, että yhdelle 24cm x 35cm arkille mahtui kolme kuvitusta kahden kuvituksen sijaan. Kuvitukset ovat maalattu Cansonin *Moulin du Roy, Aquarelle 300g/m²* -vesiväreillehtiöön.

Kappale on kirjoitettu miehen näkökulmasta, joka on paremmassa kunnossa henkisesti, kuin hänen puolisonsa. Tarinan naishenkilö on toivoton ja masentunut, jonka takia pariskunnan välinen yhteys on kadonnut lapsen kuoleman jälkeen. Kertoja muistelee onnellista aikaa ja vertaa sitä nykyhetken helvettiin. Halusin ilmaista näiden kahden tason välisen tarinallisuuden myös kuvituksissani, ja päätin ilmaista sitä kuvitusten värimaailman kautta.

Kun tekstissä viitattiin onnelliseen menneeseen aikaan, tein kuvituksista värikkäitä ja elovoimaisia. Halusin tällä kertoa myös kuvan kautta sitä, millaisena kertoja on nähnyt maailman sinä aikana. Aina kun teksti käsitteli nykyisyyttä ja sen onnettomuutta, kuvitin kuvat mustavalkoisiksi. Naisen mekon päätin kuitenkin maalata punaiseksi mustavalkoisen maailman keskelle herättämään huomiota naiseen, jota tarina keskittyy kuvaamaan.

Kappaleen vertauskuvat auttoivat keksimään myös kuvien sisältöjä. Halusin, että kuvitukset kertovat omaa tarinaan-

sa ja samalla tukisivat tekstiä. Vaikka kappale on realistinen ja sijoittuu ”oikeaan” maailmaan, halusin tuoda kuvituksiini hieman fantasiaa. Aluksi ajattelin, että päähenkilöt olisivat eläimiä tai ihmisiä, joilla olisi ainakin eläinten päät. En kuitenkaan osannut päättää, mitkä eläimet sopisi tarinaan, joten luovuin ideasta ja päätin kuvittaa päähenkilöt ihmisinä.

Saan inspiraationi mielikuvitusmaailmoista, joissa kaikki on mahdollista. Nämä aiheet ovat vahvasti osa omaa kuvitustyyliäni ja sopivat luontevasti myös tämän tarinan kuvitukseen. Vaikka tarina on kuvattu realistisesti, halusin tuoda kuvitukseen vastapainoksi unenomaista tunnelmaa. Halusin, että lukija voi tulkita tarinaa ja kuvituksia vapaasti ilman, että kuuntelee itse kappaletta.

Mietin pitkään, mihin ympäristöön sijoitan hahmot ja tapahtumat. Alkuperäinen ideani oli kuvittaa tapahtumat abstraktiin ympäristöön, joka nostaisi hahmot ja pienet yksityiskohdat esille, tuoden samalla tarinaan lisää tulkinnanvaraa. Päätin kuitenkin kuvittaa hahmot normaaliin, heille luonnolliseen ympäristöön; halusin, että kuvat toimivat myös ilman tekstiä ja kuvaavat mahdollisimman hyvin tapahtumien kulkua.

Kappaleen ensimmäisessä säkeistössä kuvataan tunnelmaa, jossa luurangot ja viikatemiehet kulkevat karnevaalikulkueessa rumpujen säestämänä.

”The carnival drums all mad in the air. Grim reapers and skeletons and a missionary bell”

Se toi mieleeni Mexicossa juhlittavan *Day of the Dead* -juhlan, jossa muistellaan läheisten kuolemaa ja tuetaan heidän kuolemanjälkeistä elämäänsä (internetlähde: Day of the Dead). Niinpä käytin tätä juhlaa inspiraationani ja sijoitin zineni tapahtumat Mexicoon. Siellä paikallisilla ihmisillä on usein mustat hiukset, joten maalasin myös oman zineni pää-

henkilöiden hiukset mustiksi.

Kuvituksissa ei ole havaittavissa enempää Mexico -viitauksia, sillä en kokenut oleelliseksi lukijan tietää, minne tapahtumat sijoittuvat. Sijoitin tapahtumat tiettyyn tarkoin määrittämäni ympäristöön helpottaakseni itseäni kuvituksia tehdessäni ja rajatakseni väripalettia.

Halusin valita tekniikan, jossa olisi mahdollisimman vähän jälkikäsitelyä. Skannasin alkuperäiset maalaukset koneelle, jonka yhteydessä kuvien kontrasti vaaleni hieman ja värien sävyt muuttuivat. Lisäsin Photoshopissa vain kuvituksen kontrastia ja häivytin paperin tekstuuria.

3.3 TYPOGRAFIA

Päätin tehdä zinestä kaksi erilaista versiota, toisen tekstien kanssa ja toisen ilman niitä. Tämän päätöksen takana oli valitsemani kappaleen tekijänoikeudet. Jos käyttäisin Nick Caaven laulun sanoja printissä, en saisi myydä tai painaa zinejä, kuin vain omaan käyttööni. Siksi päätin tehdä zinestä myös tekstittömän version siltä varalta, että minun tekisi mieli myydä sitä tulevaisuudessa.

Halusin antaa enemmän painoarvoa kuvituksille, kuin tekstille, joten päädyin valitsemaan neutraalin ja helppolukuisen fontin. Käytin kannessa sekä sisäsivuilla samaa Adobe Caslon Pro-fonttia. Loin tekstiin vaihtelevuutta käyttäen sisäsivuilla kursiiivia ja kannessa isompaa pistekokoa. Halusin laulun sanat kokonaisuudessaan mukaan zineen, jotta niitä voisi lukea samalta sivulta yhdellä kertaa. Sijoitin sanoitukset suojakanteen.

Halusin tehdä yksinkertaisen taiton, jossa pääfokus pysyy kuvituksissa ja tarinassa. Tähän vaikutti myös oma mieltymykseni yksinkertaisiin taittoratkaisuihin. Mielestäni tekstin

pitää olla helposti luettavissa ja taitosta pitää välittyä selkeästi se, mitä asiaa sillä halutaan painottaa. Tämä taittoratkaisu tukee mielestäni onnistuneesti oman zineni kokonaisuutta ja harmoniaa asettaen kuvitukset etusijalle.

3.4 SIDOSASU JA PAINON VALINTA

Päätin toteuttaa zineni kahdella eri painotekniikalla. Tein tämän takia myös kaksi eri sidosasua, joista toisen toteutin perinteisellä vihkoniiittisidoksella, kun taas toinen on haitarikirjamainen sidos. Tein zineistä pienoismallit (SIVULLA 26, KUVA 4).

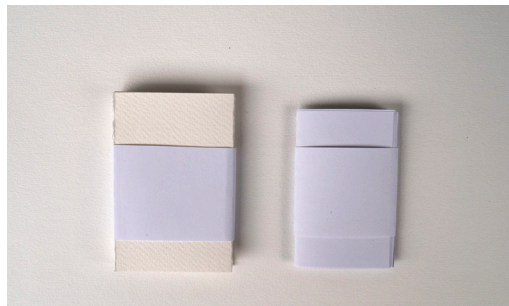
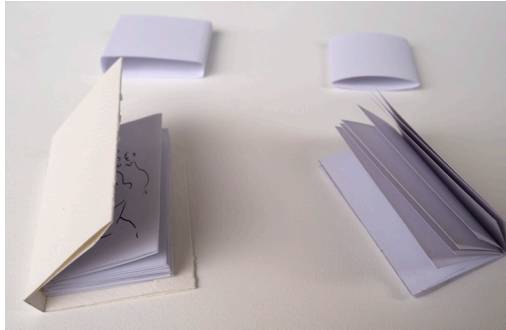
Sidos 1: Lasertulostettu zine

Päätin tulostuttaa ensimmäisen versioni Aalto-yliopiston Printlabissa, sillä paikka oli tuttu minulle jo entuudestaan. Tiesin Printlabin paperivalikoiman ja tulostusvaihtoehdot, joka teki projektin loppuun viemisestä helpompaa. Tähän zine-versioon valitsin hieman karheen Munken Lynx 150g/m²-paperin.

Valitsin kyseisen paperin, sillä se ei ollut sävyltään liian valkoinen eikä myöskään liian kellertävä. Arvioin 130grammaisen sekä 150grammaisen paperin välillä, kunnes päädyin valitsemaan paksumman paperin, koska se ei ollut niin läpinäkyvä. Jouduin ottamaan paperinvalinnassa huomioon myös paperin kuitusuunnan, sillä sidos tulisi olemaan vihkosidos.

Vihkosidos oli helppo toteuttaa, sillä Printlab näytti vihkon puolestani. Mietin alussa sitovani zinen itse käsin mutta päätin kuitenkin tehdä perinteisen niittauksen. Halusin, että toinen versio zinestä on yksinkertainen ja mahdollisimman

helposti toteutettava. Zinen sivumäärän oli oltava 4 jaollinen kyseisen sidosasun takia, joten lopullisessa zinessä sivuja on 28. Zinen sivukoko on 140x200mm. Tulostin itse ohuelle läpinäkyvälle paperille zinen ”kannet”, joista tuli zinelle eräänlainen suojakotelo.

KUVA 4 Tein molemmista sidosasuista pienoismallit ymmärtääkseni paremmin niiden fyysistä lopputulosta. Haitarizinen pienoismallin kannet toteutin yhdestä paperiliuskasta, johon taittelin zinen selän taitoksen ja tein viillot haitari-osalle sisä- että takasivuun. Lopulta päädyin tekemään kannet kahdesta erillisestä pahvista lopulliseen zineen.

Sidos 2: Risolla tulostettu zine

Riso on japania ja tarkoittaa ideaalia. Japanilainen yhtiö **RI-SO Kagaku Corporation** kehitti risografian eli digitaalisen monistuskoneen vuonna 1986. Risografian perustuu sapluunoiden avulla tulostamiseen. Alkuperäinen kuva skannataan koneessa lämmön avulla ohuelle paperimasterille, joka kierretään koneen sisällä olevaan rullaan. Paperi liukuu suorana koneen läpi niin, että musteessa kastettu masterirulla pyörii koneen sisällä painaen kuvan paperiin. Yhdellä masterilla pystyy tulostamaan suuren määrän printtejä nopeasti ja kustannustehokkaasti. (internetlähde: risograph printing)

Risomuste on soija-pohjainen, joka tekee tulostamisesta myös ympäristöystävällistä. Riso-painaminen on suosittua zine-kulttuurissa, sillä sen avulla pystyy tulostamaan helposti, edullisesti, ympäristöystävällisesti ja nopeasti. (internetlähde: risograph printing)

KUVA 5 Löysin *Behind the Zines: Self-Publishing Culture* -kirjasta Ryan Toddin 2010 vuonna tekemän *Another way*-nimisen zinen, jossa tulostustekniikan kohdalla luki Risograph. (Gestalten 2011, s 26) Ihastelin painojälkeä ja halusin kokeilla tulostaa myös oman zineni samalla tekniikalla.

Yritin etsiä, missä Helsingissä Risolla painaminen onnistuisi. Google ei antanut minkäänlaisia vastauksia, joten kysyin neuvoa facebookissa GRRR-ryhmältä, joka koostuu Aalto-yliopiston nykyisistä sekä vanhoista graafisen suunnittelun opiskelijoista. Minulle selvisi, että Helsingin Sarjakuvakeskuksella on Riso-painokone jota saisi käyttää vapaasti. Niinpä sovin ajan **Ville Mannisen** kanssa, joka opasti minua tulostuksessa. Printlabissa sattui olemaan muuton takia ylimääräisiä papereita, joten sain ostaa sieltä paperit myös toiseen zineen. Huomasin tulostaessa, että kaikki paperit eivät olleet samaa laatua. Tämän takia en osaa sanoa varmuudelta tämän zinen paperien tarkempia tietoja.

Kuvittaessani en tiennyt, että päätyisin tulostamaan zinen käyttäen riso-tulostinta. Käytin ensimmäistä kertaa vierasta painotekniikkaa, enkä siten tiennyt mitä odottaa. En pystynyt vaikuttamaan musteen väriin, sillä Sarjakuvakeskuksella onnistui vain sinisellä musteella tulostaminen. Onneksi kuvitusten akvarelli-tekniikka sopi hyvin tulostuksen jälkeen ja kirkkaan sininen muste toi niihin yhteneväisyyttä, tunnelmaa ja syvyyttä.

Kokeilin rohkeasti risokoneen erilaisia asetuksia ja säätöjä, jotka vaikuttivat musteen intensiivisyyteen ja tulostustekniikan oman tekstuurin muodostumiseen. Siksi lopullisen zinen sivut poikkeavat hieman toisistaan.

Tulostin sivut A3 arkille eli 297x420mm kokoiselle paperille, johon mahtui yhteensä kolme zinen sivua vierekkäin. Lopullinen sivukoko oli 120x180mm. Taitoin aina kolmen sivun pätkän kerrallaan eikä lopputuloksesta tullut niin siisti, sillä unohdin merkitä tulosteisiin merkit, jotka olisivat helpottaneet kohdistamaan taitokset täydellisesti päällekkäin. Liimasin sivut yhteen käyttäen kaksipuoleista tarranauhaa. Tein haitarisidokseen erilliset kannet paksummasta pahvista, jotka päällystin riso-painolla tulostetulla kuosipaperilla.

Kaikissa liimauksissa käytin kaksipuoleista tarranauhaa.

Tulostin vielä paperietiketin, jonka tehtävä oli sitoa zinekonaisuus tiiviiksi paketiksi. Lopullinen zine koostuu siis kahdesta kannesta, 20 sivuisesta haitaritaitellusta zinestä ja etiketistä.

Lopputuloks onnistui, vaikka sivuja oli haitarimaiseen ulkoasuun aika paljon. Zinen sidonta oli myös melko työläs tehdä ja voisi siten sopia paremmin taidekirja-kategoriaan sidosasunsa puolesta. Olen kuitenkin tyytyväinen, että päätin toteuttaa kaksi erilaista versiota samasta zinestä, sillä opin paljon uutta. Päätin laittaa haitarisidos-versioon pelkät kuvitukset ilman tekstejä, sillä haitarimainen ulkoasu ohjaa lukijaa lukemaan tarinaa kuva kerrallaan. Haitaria avatessa kuvitusten lukeminen etenee kronologisesti ja jokainen kuva kertoo ja tarinaa eteenpäin ja sitoo sitä yhteen. Lisäksi innostuin tekemään oman zinen oheistuotteiksi kaksi erilaista tarraa (kuva 6).

KUVA 6 Valitsin zineni kuvituksista kuvaparin, joissa toisessa on kuva päähenkilö naisesta, joka on kuvattuna onnellisena ja elinvoimaisena ennen tarinan tragediää. Toinen tarra kuvastaa naista tarinan lopusta, jossa hän on hajonnut palasiin tragedian seurauksena. Halusin, että tarraparit kuvaavat tätä naishahmon elämänmuutosta ja yhdistää tarrat zineen näiden vastakohtien avulla.

3.6 VALMIS ZINE

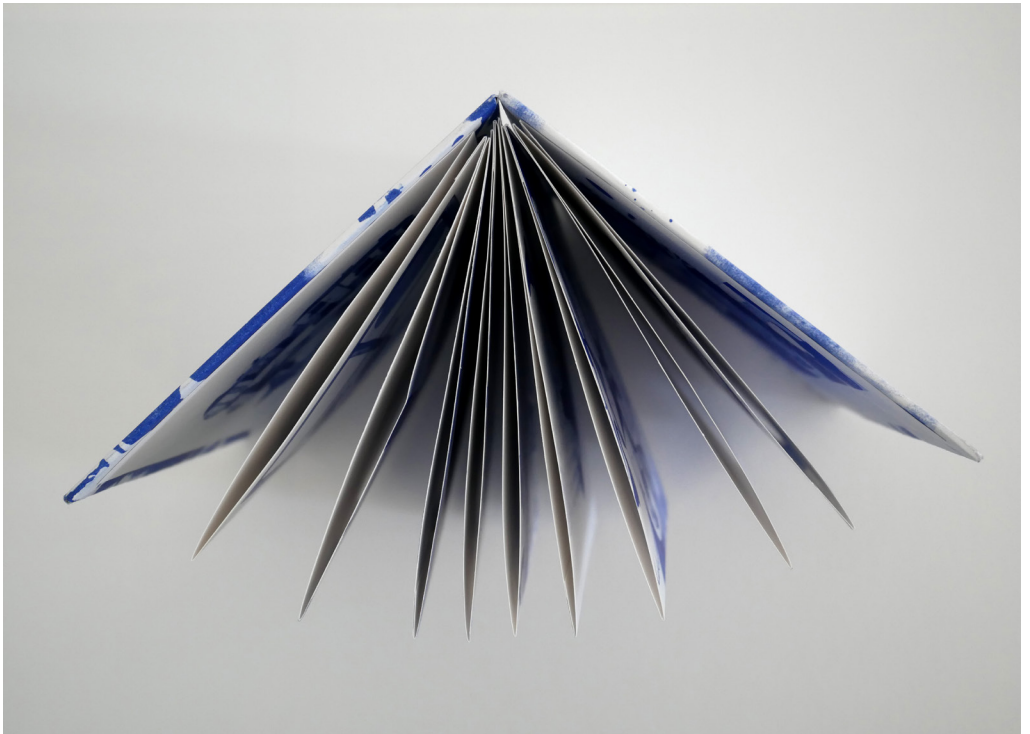
Sidos 1. Lasertulostettu zine

Sidos 2. Risolla tulostettu zine

4 Loppupohdintaa

Minulla oli vaikeuksia keksiä tarpeeksi kiinnostava opinnäytetyön aihe. Punnitsin mahdollisia aiheita puoli vuotta, kunnes lopulta päädyin tekemään opinnäytetyössäni oman zinen. Kun vihdoin sain aiheen päätettyä, kaikki sujui siitä eteenpäin jouhevasti. Projektin etenemistä helpotti se, että valitsin rauhassa itseäni kiinnostavan aiheen, jota jaksaisin työstää alusta loppuun. Kolmen kuukauden aikataulu auttoi minua suunnittelemaan ja aikatauluttamaan omaa työskentelyäni.

Projektin tavoitteita minulla oli kolme: oppia uutta aiheeni kautta, oppia perustelemaan omat päätökseni ja kiinnittämään sitä kautta huomiota myös itse työskentelyprosessiin ja lisäksi kehittää omaa kuvitustyyliäni. Tavoitteiden kirjaaminen helpotti minua produktion etenemisessä ja niiden tiedostaminen auttoi ja ohjasi luovaa prosessiani ja erityisesti kirjoittamistani.

Työskentelyvaiheessa oma intoni projektiani kohtaan kasvoi sitä mukaan, mitä enemmän luin ja kirjoitin aiheestani. Erityisen mielekästä oli tutustua zinejen historiaan, joka auttoi ymmärtämään eri aikakausien zinejen ominaispiirteitä, vaiheita ja vaikutteita. Taustatutkimus vahvisti syitä, miksi alun perin halusin tehdä oman zinen. Oli kiinnostavaa löytää yhteys oman zineni ja muiden zinejen välillä.

Jouduin opettelemaan produktio-osuuden eli zinen tekemisessä omien päätösteni ja valintojeni perustelua, joka vaati asettumista oman mukavuusalueeni ukopuolelle. Opin kuitenkin sitä kautta paljon omasta työskentelystäni ja siitä, millainen on minun tapani kuvittaa ja lähestyä asioita. Huomasin, että lähestyn kuvituksia mielellään hahmojen kautta ja erityisesti ihmisten tunteet ja yksityiskohdat hahmoissa kiinnostavat minua. Rakensin zinen kuvitusten visuaalisen maailman näiden

elementtien ympärille.

Koen, että tavoite oman kuvitustyylini kehittymisestä onnistui. Päätin kuvittaa zinen tutulla tekniikalla ja hain haasteita tekniikan ulkopuolelta. Sain haastetta mieshahmon maalaamisesta, joka osoittautui edelleen vaikeaksi. Onneksi sama mieshahmo toistui monessa eri kuvituksessa läpi zinen niin, että se pakotti minut maalaamaa miehen eri perspektiivistä ja eri etäisyyksiltä.

Olisin tietysti voinut valita toisen kuvitustekniikan, mutta en halunnut väkisin valita vierasta tekniikkaa vain, jotta saisin enemmän haastetta kuvittamiseen. Mielestäni on tärkeää nauttia kuvittamisesta ja arvostan sitä että saan itse valita miten työskentelen ja mikä tekniikka sopii minulle. Uskon, että vain sillä tavoin pystyn aidosti kehittämään omaa persoonallista kuvitustyyliäni, oppia lisää omasta työskentelystäni ja pysyä motivoituneena.

Olen tyytyväinen lopputulokseen. Ensimmäistä kertaa elämässäni pidin tärkeänä koko luovaa prosessia sekä kirjoitustyötä, en vain lopputulosta. Opin paljon uutta ja nautin tuotannon tekemisestä, joka näin jälkeenpäin tuntuu tärkeimmältä päämäärältä.

Lähteet

PAINETUT LÄHTEET

GESTALTEN, BERLIN 2011

Behind The Zines: Self-Publishing Culture

SABIN, ROGER JATRIGGS, TEAL 2000

*Below Critical Radar, Fanzines and Alternative
Comics from 1976 to now*

Slab-O-Concrete Publications,
United Kindom

TRIGGS, TEAL 2010,

Fanzines. The DIY Revolution

Chronicle Books; San Francisco, Kalifornia,
Yhdysvallat

PAINAMATTOMAT LÄHTEET:

DAY OF THE DEAD

https://en.wikipedia.org/wiki/Day_of_the_Dead
(viitattu 4.3.2018)

DYLAN, BOB 2016

Nobel Lecture
https://www.nobelprize.org/nobel_prizes/literature/laureates/2016/dylan-lecture.html
(viitattu 25.2.2018)

GODZILLA

<https://en.wikipedia.org/wiki/Godzilla>
(viitattu 4.3.2018)

KIELITOIMISTON SANAKIRJA 2017

Tyyli
<https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/netmot.exe?SearchWord=tyyli&dic=1&page=results&UI=fi80&Opt=1>
(viitattu 6.4.2018)

LINGREN, MICHAEL 2017

Artikkeli: *What makes song lyric poetry?*
The Washington Post
<https://www.washingtonpost.com/opinions/what-makes-song-lyrics-poetry/>
(viitattu 25.2.2018)

MUIR, HAZEL 2010

Artikkeli: *Songs in the key of life: What makes music emotional?*

Daily News

<https://www.newscientist.com/article/dn18367-songs-in-the-key-of-life-what-makes-music-emotional/>
(viitattu 23.2.2018)

NICK CAVE

Sanoitukset: *Where do we go now but nowhere?*

<https://www.nickcave.com/lyrics/nick-cave-bad-seeds/boatmans-call/go-now-nowhere/>
(viitattu 1.3.2018)

RISOGRAPH PRINTING

Friends Make Books

<http://www.friendsmakebooks.com/FMB/risograph-printing>
(viitattu 26.2.2018)

ROCK, MICHAEL 2009

Essee: *Fuck Content*

Published in Multiple Signatures: On Designers, Authors, Readers and Users
(Spring 2013)

<https://2x4.org/ideas/2/fuck-content/>
(viitattu 19.2.2018)

WIKIPEDIA

Tyyli

https://fi.wikipedia.org/wiki/Tyyli#cite_note-
(viitattu 6.4.2018)

KUVALÄHTEET

KUVA 4

Fly Girl Blog

Sad Girls

<http://www.flygirlblog.com/2013/07/sad-girls-zine.html>
(viitattu 28.2.2018)

KUVA5

Todd, Ryan

Another Way

http://ryantodd.com/shop/product/another_way
(viitattu 28.2.2018)

Loput tutkielman kuvat olen kuvannut itse.

Nick Case

"Where do we go now but nowhere?"

I remember a girl so very well
The carnival drums all mad in the air
Grim crows and skeletons and a missionary bell
O where do we go now but nowhere?

In a colonial hotel we fucked up the sun
And then we fucked it down again
Well the sun comes up and the sun goes down
Going round and around to nowhere

The kitten that purred and purred on my lap
Nose scrapes at my face with the pace of a bear
I turn the other cheek and you lay low that
O where do we go now but nowhere?

Across clinical benches with nothing to talk
Breaching tea and biscuits and the Serenity Prayer
While the bones of our child crumble like chalk
O where do we go now but nowhere?

I remember a girl so bold and so bright
Loose-limbed and laughing and brazen and bare
She gnawing her knuckles in the chemical light
O where do we go now but nowhere?

You come for me now with a cake that you've made
Ranaged saviour with a clip in your hair
Full of glass and bleach and my old razor blades
O where do we go now but nowhere?

If they'd give me my clothes back then I could go home
From this flesh, this clean, antiseptic air
Behind the locked gates an old dinkery moans
O where do we go now but nowhere?

Around the duck pond we grimly weep
Gloomily and mournfully we go round again
And one more doomed time and without much hope
Going round and around to nowhere

From the balcony we watched the carnival band
The crash of the drum a little child did dance
I can still feel his tiny fingers pressed in my hand
O where do we go now but nowhere?

If I could relive one day of my life
If I could relive just a single one
You on the balcony, my future wife
O who could have known, but no one?

O wake up,
my love,
my love,
wake up

O wake up,
my love,
my love,
wake up

O wake up,
my love,
my love,
wake up

O wake up,
my love,
my love,
wake up

O wake up,
my love,
my love,
wake up

O wake up,
my love,
my love,
wake up